

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. Za oglasila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ozi-ramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 30. julija.

Kdor si ponižno svojo slovensko dušo, ki bi časih vzlic dobrotam, podarjenim nam po Taaffe-jevi vladi, rada skrivoma malo pojokala, pomiriti skuša, tolaži sebe in druge s tem, da naglašá, koliko smo dosegli na pravosodja polji in pri sodiščih, kjer se je še pred malo leti preganjala najskromnejša ulogica, če je bila pisana v slovenščini. Resnica je! Na tem polji se je mnogo doseglo, in če bi gospod Julij Ledenik, ki je nekaj strahoval okrajno sodišče v Ljubljani, sedaj pregledal akte samo pri Ljubljanskim sodiščih, bali bi se za njegovo zdravje, in za živce njegovega telesa! Smelo trdimo, da slovenski pisane uloge izpodrivajo nemške in da je posebno na Kranjskem obilo sodišč, kjer so nemški pisane uloge tako redke, kakor so bile v tistih časih, ko vitez Waser še ni sovražil slovenskih lingvistov, redke slovenske uloge. Gotovo je, da se pri slovenskih sodiščih od leta do leta z geometrično pro-

gresijo množe slovenski pisane uloge, in ž njimi tudi slovenski odloki, slovenske razsodbe. Živ dokaz je to, da zahtevanje po slovenskem uradovanji pri sodiščih ni izviralo iz prenapetosti nekaterih narodnih „kričačev“, kakor se je v nemškem taboru tako rado trdilo, temveč iz gole in žive potrebe. Pri tem uradovanji pospešila se je hitrost in varnost pravosodja, in zaupanje v sodnikovo pravicoljubje se je mej priprostim narodom ojačilo in utrdilo!

Pri vsem tem pa radi pripoznamo, da je jezik, ki naj vlada pri sodiščih, več ali manj zunanost; samo sredstvo je, če tudi ravno tako potrebno sredstvo, kakor je potrebno dleto kiparju, ki naj iz mrzlega kamna ustvari krasno podobo. Kakor mora kipar s slabim dletom obupati nad svojim izdelkom, isto tako smo Slovenci večkrat obupavali nad izdelki nemške justice.

Sedaj napočili so v tem oziru boljši časi, ali nastala nam je glede pravosodja tudi dolžnost, da se ne obešamo samo na zunanosti, le na formalnosti, temveč da pospešimo vse tisto, kar bi povišalo kvaliteto naše justice. Mi zahtevamo, da naj tam, kjer se deli kruh pravice, doné glasi našega domačega jezika, ali zahtevati pa moramo tudi, da so v slovenščini razglašene razsodbe in odloki dobri, in da se z njih odsvita pravi in čisti duh zakona. Le tista razsodba v življenji kaj velja, ki je pravična, ki ustreza predpisom zakona!

Tajiti se ne da, da je s slovenskim uradovanjem nastala nevarnost za kvaliteto našega pravosodja. Človeška narava podvržena je zmoti in zagadel je modri zakon določil, da se pravica ne sme opreti na izrek jednega samega sodnika, in določil je tudi, da sme propadla stranka vsklicati se na višje sodišče, ki ima z isto vestnostjo, kakor je to storil prvi sodnik, predložene mu akte pretehtati in presoditi do zadnje pičice.

Neobhodno je torej potrebno, da tudi višji sodnik ume jezik, v katerem so spisani akti, v presojo mu predloženi. Če se pa mora višji sodnik opirati samo na pritožbe, potem je jasno, da njegova sodba ne daje tistega poročstva, koje sme občinstvo, za svojo pravico se boreč, zahtevati. Na drugo stran, se pa pravda tudi zavleče, ker se morajo najprej napraviti za višjega sodnika prevodi, ki dostikrat ne zadostujejo, posebno tedaj ne, če naj se prelože

zapisniki o zaslišanji prič, kjer ima vsaka beseda časih svoj poseben pomen.

Na tem mestu nam je poudarjati, kaki slabi nasledki morajo za pravosodje po Slovenskem nastati, če se bode tudi v prihodnje tako malo pazilo na to, ume li novo imenovani nadsodnijski svetnik jezik slovenski, ali ne. Oglejmo si vendar razmere, ki vladajo pri nadsodiščih in pri najvišem kasacij-skem dvoru!

Pri Graškem nadsodišču sta samo dva svetnika (Ledenik in Zupančič), ki sta našega jezika zmožna v govorici in pisavi. Dobila bi se morda še dva druga, ki slovenščino za silo lomita, potem pa je število dopolnjeno. Vitez Waser, ki ima celo nadsodišče v rokah, ki ima vse voditi in pregledati, pa ne ume niti besedice slovenske.

Pri najvišjem sodnem dvoru na Dunaji so ravno iste razmere. Dvorni svetnik Napret, piše in govori slovenski, ume še dvorni svetnik Schmitt nekaj besed, potem pa je tudi dognano število.

Mi nečemo trditi, da je nevarnost za naše pravosodje že sedaj velika, mi samo trdimo, da preti nevarnost, in da ta nevarnost od dneva do dneva večja postaja. To pa se drugače odstraniti ne bode dalo, kakor s tem, da se pri nadsodiščih v Trstu in Gradci strogo pazi na to, da je vsaj tretjina (če že ne polovica) vseh svetnikov v govorici in pisavi zmožna slovenskega jezika. Samo ponižno je, če dalje zahtevamo, da naj so pri najvišjem sodnem dvoru vsaj štirje dvorni svetniki, ki slovenščine ne bodo samo za silo lomili. Na tem polji bodo morali naši državni poslanci zastaviti vse svoje moči, da se prej ko mogoče v zgorejšnjem zmislu prestrojijo nadsodišča, pri kojih je znanje slovenščine vsaj tako potrebno kot pri okrajnih sodiščih. Zastavili pa bodo te moči toliko lažje, ker bodo pri tem naše poslance obdajale simpatije slovenskega naroda in vsacega razumnika, ki hoče, da bi se v pravosodji odstranili vsi poskusi, ter na njihovo mesto z železno roko postavili: gotovost in varnost! —r.—

Iz življenja kralja Milana.

(Dalje in konec.)

Naslednji dogodek vršil se je vpričo več sto ljudij. Dne 6. marca 1882 bil je Milan jako svečano kraljem proglašen. Na dvoru bil je slavnostni

LISTEK.

Slike kazaške.

Kozak Volod v „uradu“.

Česki napisal E. Jelinek; poslovenil Podvidovski. (Konec.)

Po nekoliko dneh so odvedli Voloda v gubernijsko mesto, kjer ga je „sodil“ poseben sod. Toda tudi tam ni zmenil svoje izjave, prisezaje, da ne more reči, kje je bil to noč. Ti, ki so ga poznali, so rekli, da so lasje Volodovi črni kakor oglje v jednem tednu osiveli.

Akopram je bil Volod le na sumnji (ki je bila se ve zelo podpirana po nerazumljivem molčanji okolnosti, katera bi ga bila morda trenutoma pred vsem svetom rešila), obsojen je bil na podlagi uporljivega molka in vsled izjave Fedora Konstantinoviča „katoržnym robotám na úpati Urálu“ — na deset let.

Volod pa ni ničesar učinil, da bi sumnje zvalil s sebe. Vsakdo ga je sicer miloval, marsikdo je majal z glavo, ali nihče ni mogel njegove nedolž-

nosti dokazati. In tako se je zgodilo, da so ga res odvedli na Ural.

Minolo je nekoliko let in že o prvih praznikih se ni kdo ni več spomnil reveža. Na njegovo mesto je prišel ini Kazak in tudi sicer se je marsikaj spremenilo. Pomislite si, Fedor Konstantinovič je bil radi svoje osobite zmožnosti imenovan svetnikom in vrhu tega je bil kot izboren činovnik s posebno plačo premeščen v poljsko kraljestvo blizu Varšave. Tamkaj so tedaj potrebovali „dobrih“ činovnikov, a to veste, da je za dobre činovnike, tako „dobre“, kakeršen je bil Fed. Konstantinovič, povsod velika stiska. Ali temu Fedoru Konstantinoviču sreča ni bila prav mila. Pri „kroni“ ni niti celi dve leti služil in že so poslali o njem poročilo v Varšavo, da dela vsakovrstne nerednosti. To se je dolgo vleklo, a konečno je vendar počilo. Prišla je komisija, potrdila iznevenjenje večje vsote denarja in ker tedaj ni bilo Voloda pri roci, ostala je sumnja na Fedorji Konstantinoviči. Glej! Tudi Fedor Konstantinovič se je pojavil pred zeleno mizo in tudi njega je „sodil“ poseben sod. Popisali so mnogo pól papirja, dokler ni konečno z žalostjo priznal svoje krivde, uvidevši, da ni rešitve. Ondaj se je spomnil nekakov dober člo-

vek Kazaka medlečega ob podnožji Urala ter je napotil sod, da bi to tajnovito stvar zopet vzeli v pretres. Umni sodnik, preiskavši dobro akte tika-joče se nedostatka osem tisoč rubljev pred nekoliko leti in primerjaje s tem nove okolnosti, udaril je duhapolno na Fedora Konstantinoviča. Malomiselno in breznadejno priznal je ta, da je onih 8000 rubljev on izneveril in da je ondaj dal Volodu nekoliko rubljev le zagadel kot poboljšek, da bi to noč sproved izven uradnega poslopja. Vedel je, da je Volod nekam rad hodil in da je to mesto sbrbno tajil . . . Bila je to nekaka tajna ljubezen, o katerej nihče ni smel izvedeti.

Ta dogodek prouzročil je v sodu nemalo razburjenost. Ruski sodnik v Varšavi, uzoren uradnik, potegnil se je za nesrečnega Kazaka zelo odločno. Brzjavne žice mej Varšavo, Kijevom in Uralom naznanile in razglasile so v neobično kratkem času nedolžnost Volodovo.

Toda bilo je že pozno. Kozak potrta na telesu, obupan v svojih tožbah in nadejah, vrnil se je v prav slabem stanju v milo Kazačino. Kdor ga je poznal popreje in videl sedaj — ni ga poznal! Kazak vesel, zgovoren, uren in dovtipen premenil

banket, h kateremu so bili povabljeni ministri, generali, poslanci, mestni zastop Beligradski in vnanje deputacije. Šampanjec tekel je kar curkoma in poviseval gostov veselje. Pozno v noč trajalo je popivanje. Zora se je že bližala, ko zgrabi Garašanin polno čašo, se proti kralju opoteče in s teškim jezikom jeclja besede, katerih bi trezen gotovo ne bil govoril, rekoč: „Gospodar! Ti znaš, jaz sem bil Tvoj sovrag na življenje in smrt. Gojil sem samo misel, kako Te uničiti. K sreči tega nesem dosegel. Ti, gospodar pa tudi znaš, da od danes naprej nemaš zvestejšega prijatelja od mene. Ljubim Te sedaj bolj nego sem Te prej sovražil in s tem je veliko povedanega. „Prisegam na čast svojo!“

Kralj trčil je z Garašaninom in dejal: „Jaz vse vem, prijatelj!“

Nobeden izmed sedaj živečih vladarjev ni prestal toliko atentatov, kakor Milan. Imel pa je čudovito srečo, da se je na atentate takorekoč navadil in da navadno pravi: Revolverjev se ne bojim, ker je strel preveč negotov; z bombami je isto tako. Opasnejši bi bil napad z bodalcem, a jaz imam dovolj poguma in moči, da bi sunek prestregel. Napada s čašo čaja varuje me osoda Blaznavčeva.

Vsem atentatom pa neso bili povod politični smotri. Po jako prozajničnem slučaju Smederovskem, bodi tu mesto bolj poetičnemu dogodku. Kmalu po slučaju Smederovskem bil je Milan, takrat še ne kralj, sam z neko damo, koje ime je v Belemgradu jako dobro znano. Poganjal se je za ljubezen njeno in obečal zlate gradove. A dama bila je krepostna in Milan hotel je siloma doseči svoj namen. A dama zgrabi z mize nož in sune ž njim proti prevnetemu knezu. Ta je sicer sunek prestregel, a bil vendar ranjen na roki. Dama izročila so sodišču, a kmalu potem jo je Milan pomilostil. Odšla je na Dunaj ter ondu nekemu listu ponujala Milanova pisma za 60.000 gld. Ta vsota se ni dovolila, ker je bila previsoka. Danes živi rečena dama v inozemstvu v prav ugodnih razmerah. Domneva se, da je Milanova pisma prodala srbski vladi.

Pozneje skušal je Milan, bolj tesno okleniti se Turčije, skušal je to proti volji naroda srbskega. Dne 24. aprila 1874 potoval je v Carigrad, a sultan mu ni dovolil avdijence, za katero je bil prosil.

L. 1875. buknil je ustanek v Hercegovini. Ves narod srbski, skupščina in ministri, vsi so zahtevali, da se naj ustanek krepko podpira. Dne 4. oktobra imela je skupščina, kako ima Srbija postopati v tem vprašanju. Pred otvoritvijo prišel je Milan nepričakovano v zbornico, spremljan samo po svojem adjutantu. Ministri, boječ se kacega nepremišljenega koraka, zadrževali so ga, da ni mogel v zbornico in prišlo je do ostrih besed. Naposled stopil je v zbornico, ministri pa za njim. Poslanci ustali so s sedežev, vse je bilo tiho. Knez stopil je na prestol in dejal: „Ministri so mi včeraj dali svojo ostavko in jaz sem jo v sprejel.“ Splošno presenečenje! Ministri so vsled tega korporativno ostavili dvorano. Milan pa je na to imel govor, v katerem je vprašal, hoče li skupščina vojno? Jednoglasično se mu je odgovorilo: „da!“ Knez pa je izjavil, da je on proti vojni in ostavil je skupščino.

Drugi dan poklical je vse v konak in dal glasovati vnovič. Za vojno bilo je samo 12 poslancev.

se je v človeka mrkega videza, plahih oči, polnega trpkosti na posinelih ustnih in nezaupnosti v oči. Vesele iskre žarnih oči, pevke in mile nasmeške — vse to je pokopal v srebrnih rudnikih Uralovih in zalil s toki tihih solz. Dobil pa je na priporočilo dobrih ljudij od carja „batuške“ 22 kopejk miloščine na dan — ali to niso več oni pravi žarki, ki človeško življenje ogrevajo in ožarjajo.

Vrnil se je Volod v svoje domače kraje, ogledal si jih, ali v njih ni našel ničesar razven strohnele ostanke. Takoj prvo noč po svojem povratku šel je k nekemu poslopju, potrkal tam na okence, kakor je delal, predno so ga odvedli na Ural, ali ta pot so ga napadli le ljuti psi. Le jeden pes ga je še poznal, motal se mu pod nogami, mahal z repom in mu lizal roko. Toda okence se ni odprlo. Volod je šel torej za mesto na kraj, kjer zvezde pada dajo. Za nizkim zidom bilo je polno, prav polno kupov — mogilek, a v jednom kotičku kočja grobarjeva. Potrkal je na okno grobarja. Tu se je okno odprlo.

„Kaj hočeš?“ ozove se starčev glas.

„Imaš-li tu Pryso...“ reče Volod.

„Imam... toda prah in pepel je že...“ dali

Milan odpustil je poslance, potem pa se usedel in s svinčnikom na košček papirja zapisal: „Ljubi Kaljevič! Imenujem Vas predsednikom ministerstva!“

To je bil prvi korak k uničenju ustave, za tem jih je prišla cela vrsta drugih.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 30. julija.

Vojno ministerstvo pripravlja baje neko novo instrukcijo za pouk madjarščine na vojaških šolah na Ogerskem. V poslednjem zasedanju so se Madjari pritoževali, da se v vojaških šolah premalo goji madjarščina. Sedaj pa hoče vojno ministerstvo ustreči jih željam in hoče posebno gledati, da se tudi Nemadjarji v vojaških šolah na Ogerskem prisvojé korenito znanje madjarščine. Nam se pač ne zdi prav opravičeno, da bi vojaške šole služile madjarizaciji, vsaj tudi za to ni nobenega uzroka, ko vender madjarščina ni poveljstveni jezik. To bi bil le prvi korak, da Ogrji dobe svojo vojsko, kar že dolgo želé, kar bi pa gotovo ne bilo v korist državi.

Nasprotje mej **Staro in Mladočehi** se je zadnji čas zopet močno poostrišlo. Sedaj je izpraznjen državnozbornski mandat kmetskih občin Mladoboleslavskih. „Politik“ pri tej priliki priporoča volilcem, da se naj ne dajo zavesti, da bi volili kakega tacega državnika kakor je dr. Gregor, volijo naj rajši tacega diplomata kakor je dr. Rieger. Vse pa kaže, da bodo pri dopolnilni volitvi najbrž znagali Mladočehi. Mnogo bode jim pomagalo, da bode v kratkem v Turnavu, torej v Mladoboleslavskem okraji zborovanje centralnega društva čeških učiteljev. Učitelji pa neso naklonjeni Staročehom, ker se občno misli, da bodo Rieger in tovariši podpirali kneza Liechtensteina v šolskem vprašanju. Zborovanje bode vsekako imelo tudi nekaj upliva na volitve.

Vnanje države.

Ker se je izjavila **srbska** sinoda, da ni kompetentna, odločevati o ločitvi kraljevega zakona, je kralj sedaj uložil prošnjo za ločitev pri konsistoriji.

Brzjav je že nam poročil smrt **ruskega** generala Drentelna. Pokojnika je jako čislal pokojni car Aleksander II. in ravno tako tudi Aleksander III. Opravljal je razne visoke službe. Nekaj časa bil je tudi načelnik znanega tretjega oddelka. Kmalu so pa spoznali, da je sicer jako sposoben general, a za policijskega načelnika ni sposoben. Poslali so ga za gubernatorja v Kijev. Drentelen si je pridobil velike zasluge za preorganizacijo vojske ruske. O njegovih delih na bojiščih pa ni toliko znano, ker v vojnah ni imel prilike odlikovati se. V poslednji vojni s Turčijo je pa večkrat mnogo koristil s svetom svojim. Vodil je vse priprave za prehod Dunava. Njegovi bistroumnosti se je zahvaliti, da je ruska vojska razmeroma z majhnimi zgubami prekoračila mogočni Dunav. Njegova smrt je pa tudi pomenljiva za Avstrijo zaradi tega, ker se je splošno mislilo, da bode Drentelen poveljeval vojski, ki bode operovala proti Avstriji, dočim bode general Gurko imel glavno poveljstvo vojsk, ki bodo operovale proti Nemčiji, če bi prišlo do vojne. Njegov naslednik bode general Komarov.

V Parizu je nastal štrajk prstnih delavcev, ki napravljajo že veliko skrb **francoske** vladi. Več delavcev je ustavilo delo zahtevajoč povišanje plače. Bili so že boji mej policijo in štrajkovci. Jeden policist in več delavcev je bilo ranjenih. Več tujih, belgijskih in italijanskih delavcev so že iztirali.

Angleška kraljica je bila kaj hladno vspregleda generala Winterfeldta, ki je bil poslan v London, da kraljici oficijalno naznani nastop cesarja Viljema II. Nemški oficijozji sedaj stvar tako zasu kavažo, da je angleška kraljica že po navadi kaj

malobesedna. Sploh se angleški dvorni in vladni krogi kaj hladno in zdržljivo obnašajo. Vsekako se kaže, da novi nemški cesar v Angliji ni priljubljen.

Italijanska vlada naznanila je velevlastim, da si je definitivno prisvojila Masavo. To je storila zaradi tega, da se tuji trgovci, Francozi in Grki, ne bodo več mogli braniti plačevati davka.

Po poročilih iz Teherana, so se spuntali Turkomani v **perzijske** provinci Asterebad in prete mestu Asterebad. Več vasij so že oropali in mnogo ljudij pomorili. Prebivalci Asterebadski so se obrnili na šaha in Koransanskega guvernerja za pomoč, ker vojaki, ki so v Asterebadu ne morejo zatreti sami ustanka.

Dopisi.

Z Rakeka 29. julija. (Cesarska in šolska slavnost.) Dne 25. julija t. l. bila je na Rakeku v proslavo štiridesetletnice slavnega vladanja presvetlega cesarja jako lepa slavnost združena z šolsko slavnostjo, sklepom šole in z šol. veselico.

Napravila se je v trajni spomin mladini primerno velika šolska zastava od belega damasta s podobama Matere Božje čistega spočetja in sv. Alojzija. Na modrem traku je napis s zlatimi črkami: „V spomin 40 letne vlade Fran Josipa I. 1888.“ Na rudečem pa: „Bog ohrani rod Habsburški.“ Križ na zastavi je pozlačen v ognji. Stane z vsem skup okolu 100 gld.

Malo pred 9 uro poda se iz šole vsa mladež s svojim učiteljstvom s zavito zastavo k blagoslovljenju. Topiči so pokali, cesarske in narodne zastave so vihrale — lep dan je bil.

G. dekan Cerkniški blagoslovi najprvo zastavo, potem bilo je zabijanje žrebljev in nato govoril je preč. gosp. tako ganljivo, da so se marsikateremu solze utrinjale.

Kumica zastavi bila je blagorodna gospa Engelhilda Lavrič, katerej je napredek in blagor šolstva vedno na srci, ona je vedno, posebno pa v tacihi prilikah zelo radodarna; kajti darovala je za napravo zastave 25 gld., kupila 150 knjižic: „Naš cesar 1848—1888.“ v spomin cesarske slavnosti, potem je dala šolskemu voditelju za nakup šolskega blaga revnim šolarjem 20 gld. in veselici šolski je poslala še nekaj v denarjih, nekaj „potice“ in vina. Bog jej povrni stotero.

Po blagoslovljenji bila je sv. maša, katero je služil gosp. Fr. Kunstelj z asistenco. Po sv. maši odpeli so otroci še zahvalno in naposled cesarsko pesen.

Po tem blagoslovil je g. dekan pred cerkvijo orodje tukajšnje prostovoljne požarne brambe.

Ognjegasci stali so v paradi za brizgalnico, spredaj pa stotnik g. E. Hieng in namestnik njegov g. Modic.

Po blagoslovu stopi g. dekan na vzvišan prostor, ter govori jako dobro o krščanski ljubezni, lepi nalogi in dolžnosti požarnih bramb.

Napotimo se dalje proti šoli in dospevši do drevoreda spomladi po šol. mladeži zasajenega v spomin cesarske slavnosti, obstojimo tu, predsednik krajnega šolskega sveta gospod L. Sebenikar ustopi se malo više in jako zanimivo razklada pomen tega drevoreda ter gu imenuje: „Franc Jožefov drevored“, malo nižje pa Elizabetni drevored, kateri

so mi jo kmalu potem, ko so Voloda na Ural odvedli.“

In okence se je zopet zaprlo.

Videli pa so Kazaki in Kazačke o solčnem izhodu hiteč v mesto, da je na grobišči klečal nekov zamišljen mož.

In tako torej živi in ne živi naš Volod.

Gricek je umolknil. Mej tem sta nama obema cigareti dogoreli. Prej, nego sva si zapalila novi, ogovoril sem Gricka še jedenkrat.

„Ali povej, čemu ni Volod govoril pred sodom, kje je bil tisto noč?“

„Ej, seveda“, odgovoril je s trpkim nasmehom Gricek, „Volodu to očitajo, da ni govoril...“, a bil je takov Kazak... Moj Bog... devojka je bila iz mesta in je imela hudega očeta, kateri je svojeji hčeri iskal ne prostega Kazaka iz urada, marveč Bog ve koga. To je rekla Volodu, a to je vedel, da bi hudi oče svojo hčer okrutno tepel in psoval, ako bi bil izvedel, da Volodu okence odpira in Kazaka ljubi. Raje je torej molčal, žrtvoval sebe samega in šel na Ural. In kdo ve, če je boljše napravil? Sam Bog ve, kaj bi bil ta budi otec izmislil na Voloda in svojo hčer, da bi za vselej raz-

trgal njuno vez... No... dobro je učinil...“ — Gricek je povesil glavo globoko na prsi. Tudi jaz sem se zamislil.

Kar začetim na svoji roci roko Grickovo. Vzdrnil sem se iz mislij.

Volod se je baš vračal po tej poti, po kateri je bil pred jedno uro odtod odšel. Zopet mu je gledal izpod čapke čop sivih vlas, glavo je imel povešano, telo shuljeno, obličje neveselo. Nesem spustil očesa s Kazaka.

In zopet se je ustavil pred Grickom, ki je naglo zvil cigareto in, mirno pokimavši z glavo, prejel od njega ta mali dar.

Nehote sem segel v žep. Vzevši iz njega nedotaknen zložek Burinovih cigaret, podal sem ga Volodu.

Moj Bog! Pač strahota je bila pogledati ga. Zdelo se mi je, kakor bi me hotel prebosti s svojim pogledom. Zdrhtnil se je, stisnil z nekakim mrkim posmehom usta, zašepetal nekako tožno besedo, ter se vedno umikal dalje, dokler ni izginil mojim očem.

Vprašaje sem pogledal na Gricka.

Mislil je, da ste činovnik — od činovnika nikdar ničesar ne vzame.

bode še le prihodajo pomlad dovršen. Vsi navzoči zakličejo živijo! in nato zapoje cesarsko himno mej pokanjem topičev. Ko dospemo do šole, s cesarskimi, slovenskimi zastavami okrašene, podamo se v sobo II. r. Gospoda se usede in naš gospod katehet začne izpraševati verouk. Po končanem izpraševanju nastopi pridna deklica Planinčeva ter nagovori prisotne s primernimi besedami in konča s trikratnim „živio! presvetlemu cesarju, na kar se zapoje cesarska pesen.

Potem se druga deklina zahvali posebno še šolskim dobrotnikom, kakor velečastitim rodbinam: Lavričevej, Sebenikarjevej in Planinčevej; preč. g. dekanu in našemu g. katehetu, slavnemu krajnemu šolskemu svetu, g. okr. šolskemu nadzorniku, gosp. nadučitelju in gospici učiteljici, g. načelniku tukajšne železnične postaje, gg. podžupanu Hiengu in Gašparitu in vsem prijateljem šolskim izreče se trikratno „slavo!“

Nato razdeli blaga gospa kumica otrokom knjižico „Naš cesar Franc Jožef I.

Potem bil je slavnostni obed na lepo ozalšanem vrtu g. Sebenikarjeve restavracije.

Vsa jedila bila so tako okusna in izvrstno napravljena, da moramo g. Sebenikarjevej očitno pohvalo in čast izreči. Slava jej!

Mej slavnostnim obedom bila je prva napitnica na našega presvetlega cesarja Fr. Josipa I., nato se zapoje cesarska pesen in topiči pokajo. Potem na blag. gospo kumico šolske zastave, dalje gosp. deželnemu predsedniku, g. okr. glavarju dr. Russu, g. dekanu, navzočima gg. duhovnikoma. Gosp. okr. šolskemu nadzorniku in kr. šolskemu svetu. Okrajni glavar g. dr. K. Russ je brzojavno čestital.

Potem bila je šolska veselica na „Loški“, v gozdku poleg Cerknice.

Tukaj bila je že zbrana šolska mladež ter se z navzočim občinstvom zabavala.

Gospice Lavričeve, Daneševa in Zemetove delile so otrokom žemlje, meso, potice, sir ter jim točile vino in pivo. Gosp. Lavrič je pa mej mladino cvetice tresel. Otroci so potem nekatere igre igrali, peli in deklamovali.

Naposled se gospod Zalokar zahvali vsem zbranim gospem in gospodom, gg. učiteljem ter vsem zbranim šolskim prijateljem.

Šolarji z občinstvom vred zapoje cesarske pesen in zakličejo trikrat živio presvetlemu cesarju, ter se s svojo krasno zastavo vrnejo veselih src na svoj dom.

Iz Poljčan 29. julija. [Izv. dop.] Včeraj je zadela silna nesreča velik del Konjiškega, Bistriškega in Ptujkega okraja. Popoldne ob 2. uri so se zbirali črni oblaki nad Pohorjem, vlekli se do Konjic in odtod po vsej dravinjski dolini ter sipali debelo točo, katera je uničila polje in vinograde. Malone jedno uro na široko je segala toča od Konjic čez Prihovo, Poličane, Makole in čez rodovitne Haloze do hrvaške meje. Žlahtne vinske gorice so potolčene, kar je tem žalostnejše, ker so letos obečale obilno slavnoznane črnine. Škoda, katera je zadela že itak ubogo ljudstvo, ne da se še gotovo ceniti, gotovo pa znaša več sto tisoč goldinarjev, ker je le vinogradov poškodovanih 3 do 4000 oral, koliko pa polja. Od koruze samo še štorklji kvišku molé. Žito je pomandrano in iz-

Za kratka ogovoril me je Gricek z nova: „Hoteli ste mu dati zložek cigaret?“

„Hotel.“

„Dobro, dajte mi ga, podam mu vsak dan jedno cigareto, ko pojde mimo; iz mojih rok jo vsprejme... neso mu činovniške...“

Soglasil sem prav rad. Saj sem si v svesti, da izmej tega zložka cigaret nobena ne pride v ina usta — — —

Tako sva z Grickom dočakala večerne zarje. Nebo se je zaoblátilo in sonce je že davno zapadlo za stepe. Vetrec pihljuje po Ukrajini šepetal je pesen kazaške slobode.

„Čemu vzdiháš, Gricek?“

„E...“, reče tožno moj Kazak, „pač ni veselje služiti gospodom v uradu!“

„Se ve“, pritrdil sem v popolnem soglasji.

„In pa...“

„In pa?...“

„Kdo ve, v kaj me kdaj upleto...“

Dragega dne dobil sem srečno svoj pasport.

Sam Gricek je bil tega vesel.

Bog ga varuj mej njimi!

mlačeno, in povsod, kamor pogledaš, vidiš žalosten prizor po toči uničenega človeškega dela.

Domače stvari.

— (Sokol Ljubljanski) položil je tudi na krsto Thurnovo krasen venec z napisom „Sokol Ljubljanski“. Mej naštetimi pa je ime njegovo po pomoti izostalo.

— („Soče“) poslednja številka bila je zaplenjena zaradi dopisa iz Brd, ki toži, da je okrajni šolski svet v Dolenje poslal učitelja, ki ne umeje niti slovenskega jezika, niti furlanščine.

— (Poročil) se je danes g. Miroslav vitez Polc, generalnega štaba nadporočnik v Mostaru z gospodično M. Smukavčevico iz Ljubljane.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 54. snopič. Vsebina: Popotna pisma. (Konec.) — V Ljubljano! Podoba iz otročjega življenja. — Nekaj posebnega. — Znanstvena terminologija.

— (Topničarji) ostavili so zadnje dni Ljubljano in odšli k strelnim vajam na Krško, od koder odidejo na Hrvaško. V Ljubljano pridejo dne 1. avgusta druge baterije s Štajerskega. Poveljnik podpolkovnik pal je na Krškem s konja, ki se splašil. Poškodovan se je tako močno, da so ga prepeljali v vojaško bolnico v Ljubljano.

— (Veliki tepež) bil je včeraj v Illovi na Ljubljanskem barji in je mnogo fantov baje teško ranjenih. Magistratna policijska komisija odpeljala se je danes v Illovo stvar preiskavat.

— (V Gorici) raznaša se vest, katero je pobral celo uradni list, da bode tamošnje italijansko podporno društvo v kratkem slovesno blagoslovilo svojo zastavo. Ako je to res, potem popolnoma pritrujemo „Soči“, da bi moralo tudi „Slovensko bralno in podporno društvo“ dobiti dovoljenje, katero se mu je že parkrat odreklo.

— (Kratko veselje.) Pretekli ponedeljek ušel je izmej kazencev, ki delajo cesto in Dol. Logatca do Rovt nek „Oberösterreich“, kateremu je jeden nadpaznik preveč zaupal, in jo užgal „črez hribe in doline“ — proti Planini. Ali trenutki njegove sladke svobode bili so kratki, kajti jedva jo je pripihal do navedenega „zavetja“, že mu je bila žandarmerija za petami, — prišla ga ter odvedla „sine ira et studio“ nazaj v kletko mej tovariše njegove, katere je bil tako neuljudno — zapustiti namerjal!

— (V Št. Mohorji) na Koroškem je bila preteklo soboto silna toča. Pol ure padala so ledena zrna in uničila vse pridelke. Toča ležala je po nekaterih krajih 12 centimetrov na debelo. Strela ubila je jednega dečka in užgala hišo.

— (V letnem poročilu trirazredne ljudske šole v Mengši) priobčil je gosp. A. Koblar na prvem mestu pod naslovom „Na razvalinah Mengeškega gradu“ prav dobro sestavljen spis z mnogimi zgodovinskimi podatki. Gosp. Koblar prav prijetno opisuje, nabral je vso stvarino, kar je mogel dobiti in prav dobro bi bilo, ko bi po njegovem načinu ravnali se i drugi, vsak v svojem kraju. Šolska kronika nam kaže, da je za šolo godnih 322, izmej teh je domačo šolo obiskovalo 140 dečkov, 119 deklic, drugod v šolo hodilo 24, oproščenih bilo 37. Poučevali so na Mengeški šoli gg: Anton Koblar, katehet; Emilija Grkman, Henrik Paternost in Anton Javoršek (nalučitelj in vodja.)

— (Cicilijansko društvo za Goriško nadškofijo) izdalo je III. zvezek „Cerkvenih pesnij, nabranih mej slovenskim narodom“. V zvezku je 20 pesnij, nabranih v Cerknem, na Štajerskem, v Tolminu, v Črnicah, Srpenici, v Loži, v Reziji, Idriji; dve sta s Koroškega. Večina teh pesnij, mej katerimi je jedna iz prešlega stoletja, sploh pa mnogo lepega blaga, harmonizoval je g. D. Fajgelj, čvetero pa g. J. Kokošar. Vnanja oblika je vsebini prikladna, glasbeni ta proizvod pa dobro došel vsem prijateljem lepe cerkvene glaste.

— („Dogodki iz župnije Vranske. Ob 20letnici uvrstitve Vranskega med cesarske trge.“) Pod tem naslovom pisal in založil je gosp. Ivan Gaberšek, okrajni tajnik na Vranskem lično knjižico, katero je poklonil knezu in škofu Lavantinskemu dr. Jakobu Maksimiljanu. Razen uvoda, v katerem gosp. pisatelj pripoveduje kako je Vransko postalo trg in navaja po tedanjem ministru Giskri podpisano diplomu z dne 1. novembra 1868, ima knjižica še nastopne odstavke: Popis in napredek Vranske fare in trga. — Zgodovina župne cerkve, in župnije in podružnic. —

Gosp. Gaberšek nabral je z veliko marljivostjo potrebne podatke iz raznih arhivov, tem dodal mnogo lastnih poizvedeb in tako zvršil knjižico, ki je ob 20letnici Vranskega trga jako umestna in katerej želimo, da se obilo razširi, kakor zasluži po svoji vsebini.

— (Nova pošta) otvori se dne 1. avgusta na Bučki. Imela bode vsakdanjo zvezo s poštnim uradom na Raki.

— (Razpisana) je služba učitelja in vodje na jednorazrednici v Preloki. Plača 450 gld. doklada 30 gld. in stanovanje. — Dalje služba tretjega učitelja na trirazrednici v Dragatuši. Plača 400 gld. in stanovanje. Prošnje do 20. avgusta t. l.

Slavno uredništvo!

„Slovenski Narod“ objavil je v 166. št. od dne 21. t. m. v oddelku „Domače stvari“ sledeči posnetek nekega dopisa iz Vipave:

„Iz Vipave došel nam je daljši dopis, kateremu povzamemo prečudno novost, da je tamošnji g. dekan dijakom zabranil obiskovati čitalnico, katerej je on predsednik, ker so nekda preveč liberalni...“

Sklicevaje se na §. 19 tiskovnega zakona zahteva podpisani odbor, da vsprejme slavno uredništvo v svoj list nemudoma nastopni popravek: Ni res, da bi bil predsednik čitalnični ali sploh kedo drugi kedaj dijakom prepovedal čitalnico obiskovati. Res pa je, da dijaki čitalnico vedno obiskujejo, razen onih, katere je moral odbor o velikonočnih počitnicah zaradi njih neolikanega vedenja in razposajenosti v čitalničnih prostorih grajati. — O tem, so li dijaki liberalni ali ne, si v Vipavski čitalnici do sedaj še nihče ni glave belil. *)

Odbor Narodne čitalnice v Vipavi, dne 27. julija 1888.

R. Knific, podpredsednik. Alojzij Lavrenčič, tajnik. Ivan Pogačnik, blagajnik. Fran Windischer, odbornik. R. Silvester, odbornik.

*) Dotičnega g. dopisnika pozivljemo, da se nemudoma opraviči, sicer mu ne bomo prizanašali. Uredn.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Ptuj 29. julija. Glavna skupščina Ciril-Methodove družbe izvršila se sijajno in v najlepšem redu. Podružnični zastopniki prišli iz Trsta, Štajerske, Kranjske in — posebno mnogoštevilno — iz Koroške. Mesto, kljub hujskanju „Tagespošte“, čisto mirno; naroda iz okolice nahrumelo jako veliko. Pri službi božje velika minoritska cerkev premajhna; mej propovedjo silna gneča. Propoved gvardijana očeta Benka Hrtiša prekrasna v cerkvenem in narodnem duhu. — Zborovanje trajalo poldrugo uro. Ogovor predsednika vsprejet glasnim odobravanjem. Isto tako poročili tajnika in blagajnika. Volitve izvršene z vsklikom. Posebne nasvete stavila profesor Mandič iz Trsta in dr. Ivan Dečko iz Celja. — Po zborovanji skupen obed. Prvo napitnico cesarju govoril predsednik Toma Zupan; drugo udeležencem zborovanja in družbinemu odboru dr. Jurtela. Govorili so še: Svetec, dr. Mlakar, dr. Geršak, Strelec, doktor Vošnjak, koroški kmet Reš, Hribar, dr. Čuček, Gregor Einspieler, Žlogar, Oroslov Dolenc, Mate Mandič, dr. Triler in Dular. S posebnim odobravanjem vsprejeta napitnica koroškim Slovencem. Vladiki Strosmajerju na Slatino odposlan brzojaven pozdrav. Se isti večer dospeli odgovor izval nepopisno naudušenje. Brzojaven pozdrav došel mej drugimi tudi od Jana Lega z Žižkova. — Po obedu bil prekrasen koncert mešanega zbora čitalničnega. — Vsi udeleženci zapusté zadovoljnega srca starodavni Ptuj.

Kodanj 29. julija. Cesar Viljem pride v ponedeljek dopoldne ob 11. uri semkaj in se ukrca zvečer zopet na ladijo Hohenzollern. Nemško brodovje odpluje v torek ob 3. uri zjutraj.

Sofija 29. julija. Grški agent Iliopulos poslal je Belovskim roparjem odkupnino in obleke.

Signuren zdravilen uspeh. Vsem, kateri trpé vsled zapretja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja, pomanjkanja slasti do jedi in drugih slabosti, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji (331-173)
 za vse leto gld. 4.60; za pol leta
 gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

29. julija.

Pri **Slonu**: Mühlhausen iz Prage, Martinek iz Trsta.
 — Zollinger iz Curiha. — Ceroni iz Gorice. — Kainz iz
 Gradea. — Plattner iz Beljaka. — Legat iz Trsta. — Je-
 laečič z Dunaja.

Pri **Malič**: Schwank, Weiss, Engel z Dunaja. —
 Buchler, Pfeifer iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Garrone iz Bassigmiana.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
28. julija	7. zjutraj	731.8 mm.	16.6° C	brezv.	megla	21.8 mm.
	2. popol.	729.1 mm.	25.5° C	sl. jz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	732.1 mm.	17.1° C	sl. zah.	obl.	
29. julija	7. zjutraj	733.6 mm.	16.7° C	sl. jvz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	733.6 mm.	17.8° C	sl. vzh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	732.9 mm.	17.4° C	sl. szb.	obl.	

Srednja temperatura 19.7° in 17.3°, za 0.1° nad in
 2.3° pod normalom.

Dunajska borza

dné 30. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 81.15	—	gld. 81.30
Srebrna renta	82.25	—	82.10
Zlata renta	112.10	—	111.90
5% marčna renta	96.60	—	96.70
Akcije narodne banke	871. —	—	871. —
Kreditne akcije	308.70	—	309.20
London	124.50	—	124.15
Srebro	—	—	—
Napol.	6.85	—	9.82
C. kr. cekini	5.88	—	5.86
Nemške marke	60.87 1/2	—	60.70

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	168	25	—
Ogerska zlata renta 4%	—	101	85	—
Ogerska papirna renta 5%	—	90	—	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	150	50	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120	25	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	126	75	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	20	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	183	50	—
Radolfove srečke	10	21	—	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	108	75	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	126	50	—	—

Zahvala.

Globoko ganjeni in potolaženi vsled obilnih
 dokazov sočutja v dolgi bolezni od vseh strani,
 kakor tudi o priliki izgube preljube soproge, ozi-
 roma matere, gospe

ALOJZIJE BUDNAR,

izražamo s tem najtoplejšo zahvalo vsem, kateri
 so splošno skazali naše predragi ranjke kakor
 koli svojo prijaznost. Presrečno se zahvaljujemo
 tudi za obilo udeležitev njenega spreveda na mi-
 rodvor in za mnoge lepe jej darovane vence.

(523)

Žalujoci ostali.

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

je izšla knjiga:

Vilénski brodník.

Spisal *Emile Souvestre*, prev. *Muhoder*. — Ml. 8°, 82 stra-
 nij. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dunajska trgovina na debelo z drobninami in Norimberškim blagom

išče spretnega

potovalca

za štajersko, koroško in kranjsko. — Želi se zna-
 nje slovanščine. — Ponudbe naj se pošiljajo pod „A. W.
 1000“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (516—2)

Pivo v steklenicah

(449—20)

prodaja

BIERMAIER v Ljubljani.

Svarilo!

Podpisani svari vsacega g. **Josipu Supan-u**
 na moje ime karkoli si bodi posoditi.

Breznica, 28. julija 1888.

(520)

Anton Supan.

Ustanove.

Na vino-, sadjerejski in poljedelski šoli na
 Grmu pri Novem mestu razpisanih je do 20. sep-
 tembra 1888. leta 5 deželnih ustanov, do katerih
 imajo pravico sinovi kranjskih kmetovalcev in vino-
 gradnikov, kateri pa morajo biti najmanj 16 let
 stari, krepkega telesa in čvrstega zdravja. — Učenci
 z deželnimi ustanovami dobé v tej šoli stanovanje,
 hrano in pouk brezplačno, za obleko si pa morajo
 sami skrbeti.

Prošnjam priložiti je rojstni list,
 spričevalo dovršene ljudske šole ali
 obiskovane srednje šole, zdravniško po-
 trjilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju
 in župnijsko spričalo o lepem vedenju.

Prošnjam za vsprejem proti plačilu priložiti
 je verz ali obvezno pismo starišev, oziroma skrb-
 nikovo, zadevajoče vzdrževanje učenca. (522—1)

Od deželnega odbora kranjskega,

Išče se 12 do 13 let starega, v računstvu dobro
 izurjenega

učenca

za trgovino z mešaním blagom in e. kr. zalogo tobaka
 A. Casagrande v Ajdovščini. (521—1)

Najvišja odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.

Neka se vazda izrično zahteva:

Družbe

Liebig-ove

mesni izvadak

Pravo,

samo onda, ako etiketa svakoga
 lončica nosi pridodani podpis u
 modroj boji,

Liebigov ekstrakt od
 mesa služi tomu, da se
 odmah može prirediti jaka
 i izvrstna juha, nadalje da
 se njim poboljšaju izdane
 sve juhe, umake, variva i
 jela od mesa, te pruža,
 ako se valjano upotrebi,
 kraj izvanredne udob-
 nosti i sredstvo za veliku
 prištednju u kućanstvu. —
 Izvrstno okrepiljuće sred-
 stvo za slabe i bolešne.

Liebig

Centralno skladište Liebigove družbe za Austro-Ugarsku:

Dragutin Berck, o. kr. aust. dvorski dobavljač, Beč, I., Wollzelle 9.

Dobiva se u svih većih trgovina mirodija, delikatesa drongerijah, i ljekarnah.

Najvišja odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ **natrona**
 in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje
 dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v ledicah,
 ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravi kislina
 v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne ogljene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in
 močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživljajoča
 pijača. Pomešana s kislím vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača,
 koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo
 in zdravilo zoper davico, škrlatice, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz **zeleznote in kisle vode** z raznovrstno gor-
 koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po
 udih, zenske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno
 sobo 30 kr. do 1 gld.) (339—15)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0.06 gr. dva-
 kratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se
 težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo
 Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bol-
 nikov v enako močne tekočine kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako
 odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je
 začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniske prevlake so postajale vedno manjše ter
 konečno popolnoma prenehale. Vspehi, koje so dosegli pri enacih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske slatine na Štajerskem.

V zalogi imata kisló vodo **Ferdinand Plautz** in **Mihael Kastner** v Ljubljani.